

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: PE-2P/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623200153
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3623200153.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u pestúnov, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, dieťa rodičov: matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX a otca A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E., G. XXX, za účasti pestúnov H. C. E., nar. XX.XX.XXXX, a I. J. E., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom F., K. XXX/XX, na návrh navrhovateľa B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX, v konaní o návrhu navrhovateľa na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca maloletej a zrušenie pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

odôvodnenie:

- Návrhom doručeným Okresnému súdu Partizánske dňa 08.02.2023 sa navrhovateľ - starý otec maloletej - domáha zverenia maloletej A. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho osoby, tým aj zrušenia pestúnskej starostlivosti nad maloletou.
- V návrhu uvádza, že matka dieťaťa má priateľa, no ten jej zakázal vziať si dcéru do výchovy, lebo ju inak vyhodí z domu. No ona by navrhovateľovi pomáhala s výchovou dieťaťa, rovnako by mu pomáhali aj jeho syn a dcéra ako aj manželka. Uvádza, že dieťa je ich a E. ho majú len kvôli peniazom.
- K návrhu bola dňa 21.03.2023 doručená žiadosť písaná evidentne tým istým písmom ako návrh, kde matka dieťaťa súhlasí so zverením dieťaťa navrhovateľovi, tiež že musela súhlasiť s listom ktorý písal jej priateľ súdu, podľa ktorého chce mať Vanesu v Súči u otca a bude otcovi pomáhať- list je podpísaný menom C. B..
- Súd rozhodol vo veci uznesením č.k. 2P/12/2023-7 zo dňa 11.04.2023, ktorým konanie zastavil pre prekážku veci rozhodnutej. Dôvodom bolo to, že navrhovateľ podáva návrhy s rovnakým predmetom konania opakovane. Ide v poradí už o piaty návrh navrhovateľa na zverenie mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho osobe, pričom od právoplatnosti skoršieho konania do podania v poradí už piateho návrhu prešlo len 15 dní! Navrhovateľ pritom stále opakuje rovnaké skutočnosti, ktoré by mali byť dôvodom zverenia dieťaťa do jeho starostlivosti. Opakovane po vykonanom dokazovaní bolo konštatované, naposledy ani nie mesiac pred návrhom v tejto veci, že navrhovateľ má nevyhovujúce podmienky pre zdravý rast dieťaťa a jeho vývoj. Nemá vytvorený vzťah s maloletou nedisponuje bytovými ani sociálnymi podmienkami a osobnostnými predpokladmi na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletú a je v najlepšom záujme maloletej, aby zostala ponechaná v pestúnskej starostlivosti. Súd s iným účastníkom konania nekonal, pretože návrh nebol v čase rozhodnutia doručený ostatným účastníkom, res iudicata je neodstrániteľná procesná prekážka a do iných práv ako navrhovateľa nezasahoval.

5. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Trenčíne uznesením 6CoP/26/2023-15 z 30.05.2023 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na opätovné konanie. Súd druhej inštancie dospel k právnomu záveru, že je potrebné skúmať a ustáliť či došlo k zmene pomerov, a je bez právneho významu, koľko času od posledného súdneho rozhodnutia prešlo. Súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vec meritórne prejednal na pojednávaní.

6. Súd uznesením č.k. PE-2P/12/2023-25 z 02.08.2023 pribral do konania pestúnov maloletej.

7. Otec dieťaťa sa k návrhu nijako nevyjadril, na pojednávanie sa hoc riadne predvolaný nedostavil. Na pojednávanie sa nedostavili ani pestúni. Matka dieťaťa, riadne predvolaná sa rovnako neodstavila na pojednávanie, telefonické ospravedlnenie tlmočil jej priateľ v deň pojednávania s tým, že má byť chorá, súhlasí s konaním v neprítomnosti, pričom ešte len idú k lekárovi.

8. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti rodičov dieťaťa, pestúnov podľa § 180 CSP, výsluchom navrhovateľa, jeho manželky ako svedkyne a oboznámením listinných dôkazov zistil tento stav veci. Súd nepovažoval za podstatné vykonanie ďalších dôkazov majúc za to, že by nemali žiaden podstatný význam, ktorý by mohol vyústiť v iné rozhodnutie vo veci samej.

9. Súd si pripojil vec Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/17/2022 aj v onej veci pripojené spisy, kde konal o tom istom predmete konania a zistil nasledovné.

10. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/17/2022-66 zo dňa 22.06.2022, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoP/71/2022-133 z 28.12.2022 nadobudol právoplatnosť dňa 24.01.2023 bol zamietnutý návrh navrhovateľa - starého otca maloletej B. B. na zverenie maloletej A. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa je zrejma chronológia súdnych konaní týkajúcich sa pestúnskej starostlivosti nad maloletou, aj dôvod zamietnutia návrhu.

11. Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 31P/245/2014-14 zo dňa 13.11.2014 v súbežne prebiehajúcom konaní o zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bola maloletá A. odovzdaná z ústavnej starostlivosti Detského domova Púchov do starostlivosti manželov H. C. a I. J. E..

12. Uznesením 31P/245/2014-24 zo dňa 19.08.2015 bola miestna príslušnosť v konaní o zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti prenesená na Okresný súd Partizánske, kde sa viedlo súdne konanie pod sp. zn. 4P/29/2015. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/29/2015-84 z 11.04.2016 právoplatným dňa 25.04.2016 bola maloletá A. zverená do pestúnskej starostlivosti manželov E..

13. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske, č. k. 2P/20/2016 zo dňa 13.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 17Cop/68/2016-63 zo dňa 15.02.2017 bol zamietnutý návrh starých rodičov maloletej na jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti.

14. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/87/2017-216 zo dňa 26.08.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4Cop/3/2020-287 zo dňa 13.05.2020 bol z zamietnutý návrh starých rodičov maloletej na jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 6P/54/2020-98 z 03.03.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27Cop/35/2021-140 zo dňa 20.07.2021, právoplatným dňa 01.09.2021 bol zamietnutý návrh starých rodičov maloletej a strýka na jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd konštatoval, že napriek deklarovanému záujmu o maloletú navrhovateľa (starí rodičia) neurobili od skončenia ostatného konania vo veci náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú primeranú nápravu svojich bytových pomerov. Museli si byť pritom vedomí, ktoré skutočnosti sa im v ostatnom rozhodnutí vytýkali. Navrhovateľa sa nezaujímali ani o možný spôsob realizácie povinnej školskej dochádzky pre prípad zverenia maloletej do ich osobnej starostlivosti. Navrhovateľa nie sú v súčasnosti schopní vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú v súlade s jej najlepším záujmom, rodičia nie sú schopní sa o maloletú riadne postarať a zároveň v pestúnskej starostlivosti sú saturované všetky potreby maloletej, ako hmotné, tak aj emocionálne.

16. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa vo veci sp. zn. 2P/17/2022 vyplýva, že na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení Zákona o rodine súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov (matky a starého otca) na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca dieťaťa a tak zánik pestúnskej starostlivosti je nedôvodný.

17. Dôvodov je viacero a sú tak závažné, že možno bez pochybností konštatovať, že navrhovateľ nie je schopný vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú v súlade s jej najlepším záujmom, pričom samotný príbuzenský vzťah nepostačuje na to, aby všetky ostatné dôležité podmienky starostlivosti o dieťa mohli byť opomenuté. Od posledného rozhodnutia (berúc na zreteľ právoplatnosť rozhodnutia vo veci samej) do podania ďalšieho návrhu prešlo len 8 mesiacov, návrh navrhovateľ ani len písomne neodôvodnil. Už z toho je zrejmé, že návrh sa javí byť účelovým opakovaním skorších návrhov, ktoré neboli úspešné. Súd zistil, že od posledného konania o starostlivosti o maloletú sa nič pozitívne ohľadom podmienok pre výchovu maloletej v domácnosti navrhovateľa nezmenilo. Do domácnosti navrhovateľa sa vrátila matka dieťaťa z výkonu trestu, ktorá si ani len k dcére neplní vyživovaciu povinnosť, čo odôvodňuje "stratou šekov". Navrhovateľ je starý otec maloletej, dôchodca vo veku 73 rokov. Sám uvádza, že má podstúpiť operáciu nohy. Prejavuje formálne záujem prevziať osobnú starostlivosť o vnučku, hoci aj na pojednávaní súd zistil, že by bremeno riešenia záležitostí dieťaťa prenášal na iné osoby (manželku, syna, možno matku dieťaťa). Podmienky v domácnosti navrhovateľa sú úplne nevyhovujúce pre výchovu dieťaťa, domácnosť je podľa správy ÚPSVaR Trenčín zanedbaná, pre nasťahovanie dieťaťa nie sú vytvorené žiadne podmienky, ani len hygienické, ani pre vzdelávanie či hru, či isté súkromie, ktoré už dieťa vo veku deväť rokov vyžaduje. V tomto smere sa nič v domácnosti nezmenilo, tento stav bol pritom navrhovateľovi v skorších konaniach opakovane vytykávaný. Čo je nemenej podstatné, nie len navrhovateľ, ale ani matka dieťaťa, teda osoba, ktorá by sa zrejme podieľala na výchove dieťaťa, nejavia sa byť osoby zodpovedné, ktoré by boli schopné riadne sa o dieťa starať a vyrovnávať sa s rodičovskými povinnosťami. Neušlo pozornosti súdu, že osobu navrhovateľa považuje za nevhodnú pre starostlivosť o dcéru aj matka dieťaťa, hoci tá to spolu s farbistým popisom osoby navrhovateľa, hygienických podmienok a návykov, popísala pre správu ÚPSVaR Trenčín. Matka dieťaťa pritom mení svoje názory na náhradnú starostlivosť celkom účelovo, podľa toho v koho prítomnosti (či neprítomnosti) sa vyjadruje. Najskôr žiada v písomnom návrhu zveriť mal A. navrhovateľovi, potom sa do správy vyjadrí, že s tým nesúhlasí a podrobne popíše aj dôvody prečo, a na pojednávaní znovu vypovedá inak a so strohým "zmenila som názor" uvádza, že navrhuje opäť maloletú zveriť navrhovateľovi. Javí sa tak byť celkom pravdepodobné, že koná pod vplyvom navrhovateľa buď to z obáv z neho (ako vyplýva zo správy), alebo z prostého dôvodu ekonomickej závislosti na ňom - keďže ju živí a poskytuje jej strechu nad hlavou. Jej pohľad do domácnosti navrhovateľa, ktorý vyplýva, zo správy ÚPSVaR Trenčín, ktorého pravdivosť ani nespochybnila, len potvrdzuje záver o nespôsobilosti osoby navrhovateľa na výkon náhradnej osobnej starostlivosti o dieťa. Na záver súd uvádza, že navrhovateľ ani nevynaložil snahu na postupné zblíženie sa s dieťaťom, prihladnuc na dobu odlúčenia sa dieťaťa od rodiny. S dieťaťom nie je v kontakte ani len písmom, rovnako ako matka, dieťaťu nepošle darček, nezaujíma sa o jeho potreby, naopak je presvedčený o tom, že je v záujme dieťaťa vytrhnúť ho z prostredia (blízke osoby, kamaráti, škola a pod.) bez akejkoľvek adaptácie a ubytovať ho vo svojej domácnosti, pretože biologické väzby sú nadradené všetkým ostatným potrebám dieťaťa.

18. Súd druhého stupňa zhodne so súdom prvostupňovým konštatuje, že v danom prípade nedošlo k žiadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia. Navrhovateľ má nevyhovujúce podmienky pre zdravý rast dieťaťa a jeho vývoj. Nemá vytvorený vzťah s maloletou nedisponuje bytovými ani sociálnymi podmienkami a osobnostnými predpokladmi na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletú. Je v najlepšom záujme maloletej, aby zostala ponechaná v pestúnskej starostlivosti manželov E., kde má vytvorené harmonické a podnetné rodinné prostredie.

19. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27Cop/71/2022-133 zo dňa 28.12.2022 bol navrhovateľovi doručený dňa 19.01.2023, pričom už 08.02.2023 bol súdu doručený opätovný návrh na zverenie maloletej Vanesy starému otcovi podaný starým otcem maloletej B. B., spísaný dňa 06.02.2023.

20. V podaní došlom dňa 25.07.2023 podpísanom navrhovateľom a jeho manželkou uvádzajú, že žiadajú dieťa do opateru, manželka bude navrhovateľovi s opaterou pomáhať. Navrhovateľ uvádza, aby súd manželku na súd nepredvolával. Z podania je zrejmé, že ho koncipoval navrhovateľ, keďže o manželke hovorí ako o tretej osobe. Takto isto je koncipované aj podanie došlé dňa 09.08.2023, kde je uvedené

že A. chcú mať v detskom mestečku, lebo nemajú ako chodiť do Partizánskeho s tým, že E. ju majú len pre peniaze, a pestúnka sa mala v inom konaní vyjadriť, že sa o ňu starať nebude a aby ju im dali.

21. Podľa správy Sociálnej poisťovne zo dňa 23.08.2023 je navrhovateľ poberateľom starobného dôchodku, priznaného od 08.07.2019 vo výške v súčasnosti 401,50-€.

22. Podľa správy obce Horná Súča z 24.08.2023 v rodine v minulosti dochádzalo k nedorozumeniam, ktoré boli často riešené aj políciou, navrhovateľ uviedol, že v minulosti manželka požívala alkoholické nápoje v nadmernom množstve. Spoluobčania v súčasnosti nepodali žiaden podnet na riešenie jeho správania, správa sa v obci v norme.

23. Podľa lustrácie v registri obyvateľov má matka mal. A. ešte dve deti a to. L. vo veku 13 rokov a L. vo veku 8 rokov.

24. Podľa správy ÚPSVaR Partizánske z 19.09.2023 rodina pestúnov v maloletou A. žije v 5-izbovom rodinnom dome, ktorý pozostáva z predsiene, kuchyne a 5 izieb. Domácnosť je zariadená moderným a vkusným nábytkom. Čistota a hygiena bytu je na vysokej úrovni. Maloletá A. je v aktuálnom školskom roku žiačkou 5. ročníka Základnej školy na ul. Obuvníckej v Partizánskom. Z písomného vyjadrenia školy vyplýva, že maloletá je veselej, priateľskej povahy, je milá k spolužiakom, ale i ku všetkým učiteľom, ktorí ju učia. Školské povinnosti si riadne plní a dodržiava školský poriadok. Je veľmi šikovná a ctížiadostivá. Dosahuje výborné študijné výsledky. Starostlivosť zo strany rodiny hodnotí škola kladne po všetkých stránkach. Pestúni sa o maloletú príkladne starajú a spolupracujú so školou. Maloletá A. je zdravá, prekonala len bežné detské ochorenia. Počas výkonu terénnej sociálnej práce v domácnosti pestúnov neboli doposiaľ zaznamenané žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletú. Maloletá A. má v domácom prostredí pestúnov vytvorené vhodné bytové, sociálne a ekonomické podmienky pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Pestúni jej nahrádzajú rodičovskú lásku a vytvárajú pre ňu pevné rodinné zázemie, maloletá ich oslovuje ako rodičov. Výchovné pôsobenie zo strany pestúnov je z pohľadu starostlivosti zodpovedné, v záujme dobrého psychického stavu a vývinu dieťaťa. Rodina zabezpečuje dieťaťu pocit istoty a bezpečia. V rámci priebežného sledovania výkonu pestúnskej starostlivosti úrad nikdy nezaznamenal, že by pestúni verbalizovali akýkoľvek záujem starých rodičov o maloletú A.. Podľa informácií, ktoré nám sprostredkovali manželia E., starý otec nevyvinul okrem písomne podaných návrhov na zrušenie pestúnskej starostlivosti doposiaľ žiadnu snahu o osobné stretnutia s maloletou. Dieťa starého otca nepozná, nemá k nemu vytvorenú žiadnu citovú, alebo akúkoľvek inú vzťahovú väzbu. V minulosti bola úradu doručená písomná žiadosť starého otca maloletej A., pána B. B. v ktorej žiadal poskytnúť telefonický kontakt na pestúnov maloletej, manželov E.. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že matka maloletej má záujem o stretnutie so svojou dcérou A. a telefonné číslo, ktoré jej bolo v minulosti poskytnuté údajne stratila. Aj napriek tomu, že starému otcovi bol požadovaný telefonický kontakt na manželov E. poskytnutý, doposiaľ ich nikdy žiadnym spôsobom nekontaktoval a maloletú A. nikdy nenavštívil. Matka maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX, je dobrovoľne nezamestnaná. Podľa posledných informácií, ktoré poskytla, sa zdržiava v meste Bánovce nad Bebravou, kde žije spolu so svojim priateľom. Presnú adresu jej súčasného pobytu menovaná nevedela uviesť. Matka sa o svoju dcéru zaujíma sporadicky, svoju vyživovaciu povinnosť si plní nepravidelne. Takmer po siedmich rokoch sa dňa 01.12.2022 uskutočnilo stretnutie matky C. B. s maloletou A.. Stretnutie prebiehalo za prítomnosti psychológa ÚPSVR Partizánske a konalo sa na referáte poradensko-psychologických služieb. Podľa vyjadrenia pestúnov sa maloletá A. stretnutia nechcela zúčastniť. Na začiatku realizácie stretnutia bola A. utiahnutá, postupne sa však uvoľnila a s matkou komunikovala. Od tejto doby matka o osobné stretnutie so svojou dcérou viac záujem neprejavila. Následný kontakt matky s maloletou bol už len telefonický a to počas Vianoc 2022 a tohtoročných jarných prázdnin, kedy ale maloletá odmietla s matkou komunikovať. Otec maloletej sa o dcéru sa žiadnym spôsobom nezaujíma, svoju vyživovaciu povinnosť si neplní. Zo strany pestúnov je Vanesa adekvátne k jej veku informovaná o členoch jej biologickej rodiny. Z hľadiska rešpektovania záujmu dieťaťa a jeho riadneho fyzického, psychického a sociálneho vývinu považuje orgán SPODaSK túto skutočnosť za veľmi významnú. Starostlivosť zo strany pestúnov o maloletú A. je zabezpečovaná v dostatočnej miere. Dieťa prechováva k pestúnom silné citové väzby, z tohto dôvodu, ako i s poukazom na písomne podanú správu ÚPSVaR Trenčín zastáva orgán SPODaSK názor, že pestúnska starostlivosť je v súčasnej dobe pre maloletú A. najvhodnejšou formou náhradnej starostlivosti. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti odporúčajú návrh starého otca zamietnuť.

25. Podľa správy ÚPSVaR Trenčín, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately podal dňa 19.09.2023 správu o neohlásenom prešetrení pomerov v domácnosti starého otca maloletej. Počas prešetrenia bol v domácnosti zastihnutý pán B. B. spolu so svojou manželkou. Po vstupe do domácnosti bolo v dome cítiť zápach, izby v dome boli nevyvetrané. Domácnosť, v ktorej žije starý otec pozostáva z dvoch izieb, kuchyne, kúpeľne, chodby a predsieni. V celej domácnosti bol neporiadok a špina. S pánom B. bol vykonaný rozhovor v kuchyni, kde pán B. prespáva na posteli. Na zemi sa nachádzali odpadky, prázdne obaly z liekov, prázdne fľaše od alkoholu. Domácnosť pôsobila celkovo zanedbane a neupratane. Pán B. uviedol, že v domácnosti žije spolu so svojou manželkou už asi pol roka. Ďalej s ním v domácnosti žije aj jeho dospelý syn spolu s jeho priateľkou, ktorý bol v čase nášho šetrenia údajne v práci. Pán B. sa nevedel vyjadriť, kde jeho syn pracuje, ale dodal, že mu na domácnosť prispieva sumou 100 Eur mesačne. Dcéra pána B. - C., ktorá je matkou maloletej aktuálne žije so svojim priateľom v Bánovciach nad Bebravou a domácnosť pána B. navštevuje každú sobotu. To, či matka maloletej niekde pracuje, nám pán B. nevedel uviesť, dodal, že si pravdepodobne hľadá zamestnanie. Manželka pána B. nepracuje, nie je evidovaná na úrade práce, privyrába si brigádami. Pán B. je starobný dôchodca, poberá starobný dôchodok vo výške 401,50 Eur mesačne. Náklady na bývanie predstavujú sumu cca 200 Eur mesačne. Na otázku ako je na tom zdravotne pán B. odpovedal, že je po operácii kolena a raz za tri mesiace chodí na kontroly k ortopédovi. Iné odborné ambulancie nenavštevuje, ale uviedol, že má problém s vysokým tlakom. Čo sa týka kontaktu s mal. A., tak sa pán B. vyjadril, že s ňou nie je v osobnom kontakte, nakoľko mu v tom bránia pestúni. Nie je s ňou, ani v telefonickom kontakte, pretože on ju chce mať doma a nechce si s ňou len telefonovať. Starý otec - pán B. B., uviedol, že trvá na podanom návrhu. Na otázku prečo si chce dať zveriť vnučku do NOS uviedol: "Lebo je to naša vnučka a nechcem, aby sa o ňu starali cudzí ľudia. Budem si podávať návrhy, až kým ju nedostanem naspäť. Vychovali sme tri deti, máme svetlo, teplú vodu. Vy ste jedna banda, hovoríte mi tu hajzloviny, ktoré ja počúvať nebudem. Vy na úradoch ste kravy, ktoré kradnú deti. Pôjdem sa sťažovať. Treba Vás zrušiť." Pán B. bol počas prešetrenia pomerov nepríjemný, kričal po pracovníčkach úradu a obviňoval ich, že za všetko môžu oni. Bytové pomery starého otca nie sú vhodné pre zdravý rast a vývin mal. dieťaťa. Ani jedna miestnosť v dome nebola nijakým spôsobom pripravená na príchod dieťaťa do domácnosti. Na základe prešetrenia pomerov v domácnosti starého otca možno konštatovať, že starý otec nemá vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast a vývoj maloletého dieťaťa. S mal. A. nemá vytvorený vzťah a nedisponuje bytovými, sociálnymi podmienkami a osobnostnými predpokladmi na zabezpečenie riadnej starostlivosti o mal. dieťa. V najlepšom záujme mal. dieťaťa je, aby ostalo ponechané v pestúnskej starostlivosti manželov E., kde má vytvorené harmonické a podnetné rodinné prostredie. Z uvedených dôvodov odporúčame návrh pána B. B. zamietnuť v plnom rozsahu.

26. Navrhovateľ - starý otec maloletej na pojednávaní uviedol, že žije so svojou manželkou I. B. v spoločnej domácnosti. Manželka chodí po brigádach. V spoločnej domácnosti s nimi býva aj jeho syn a tiež jeho priateľka. Bývajú v rodinnom dome. Dom má tri izby a ešte letnú kuchyňu. Tri izby pozostávajú z kuchyne a dvoch izieb, v kuchyni spí on. V jednej z obývacích izieb spí manželka a v ďalšej syn s družkou. Kúri sa plynom. Náklady hradí on, syn mu dáva 100 €. Ona poberá starobný dôchodok vo výške 400 €. Matka maloletej býva Bánovciach nad Bebravou u nejakého Róma, chodí každú sobotu k nim aj s tým priateľom. Spolu sú asi dva tri mesiace. Predtým tiež bývala u nejakého priateľa, mení ich a každý ju ovplyvňuje. So ženou bývajú roky no naposledy spolu asi pol roka, predtým robila u Vietnamcov, tam aj bývala. S A. v nejakom kontakte od posledného pojednávania neboli a ani nebudú, lebo do Partizánskeho nebudú chodiť, lebo je to ďaleko a je zlé spojenie. Ak by mu bolo dieťa zverené vzal by ho domov, považoval za prirodzené, že by dieťa s ním išlo, lebo sú rodina a oni vychovali tri deti. Vnučku videl naposledy asi pred piatimi rokmi, keď spolu bývali. Nepoznal ani dátum narodenia ani správny vek ani dátum menín vnučky A., uviedol že ho to nezaujíma, keď je u pestúnov. Uviedol, že boli pred domom pestúnov asi pred štyrmi rokmi, tí A. neukázali. Dcéra C. má okrem A. ešte dve deti L. a L.. L. žije s jej otcom a L. býva tiež u pestúnov. S L. sa vidí len keď ju stretne na dedine, s jej otcom sa nestretáva a ani teda ani s Katkou, lebo jej otec je spodina a kradne drevo. Dieťaťu nič nekúpil, lebo ho to nezaujíma, keď má otca. F. A. nazval na pojednávaní grázliami, lebo ovplyvňujú matku A.. Žiadal o zverenie aj L. do starostlivosti. L. je v starostlivosti sestry jej otca. Ani s ňou v kontakte nie je. Po oboznámení s tým, ako došlo k iniciovaniu a stretnutiu mal. A. s matkou v roku 2022 a či by mal záujem o takúto formu, kde by sa dieťa na kontakt adaptovalo uviedol, že nemá záujem, lebo Partizánske je ďaleko.

27. Kolízna opatrovníčka ku snahe o kontakt starého otca pred rokmi uviedla toľko, že išlo o situáciu v čase, keď bola A. ešte škôlkarka, starý otec prišiel s krikom a s prejavom v podstate ako teraz. K stretnutiu matka s dieťaťom v roku 2022 uviedla, že na podnet matky, ktorá sa chcela sa dcérou stretnúť, jej bol daný kontakt na pestúnov, bolo dohodnuté stretnutie na ÚPSVaR za prítomnosti detského psychológa, ktoré sa uskutočnilo, po tomto stretnutí matka už nejavila záujem sa stretnúť, potom len zavolala pestúnom okolo Vianoc, potom znova až na Veľkú noc, kedy už A. nechcela komunikovať a potom sa už neozvala.

28. Súd vo veci vypočul manželku navrhovateľa a zároveň starú matku dieťaťa I. B., ktorá uviedla, že súhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti jej manžela - navrhovateľa. Ona chce aby A. išla buď do Zlatoviec alebo k nim. Manžel by sa vedel o dieťa postarať. Do C. preto, aby k nim bola bližšie, aby ju mohli navštevovať. Považovala za celkom prirodzené stretnutie dieťaťa s rodičom po tom, čo ho roky nevidelo. Ona uviedla, že bývala mimo bydliska manžela len kvôli práci, lebo to mala ďaleko. Momentálne nie je zamestnaná, hľadá si prácu. Stále chodí po brigádach. Stálu prácu nemala, momentálne nemá žiadny príjem. Keď robila u Číňana, zarobila len asi 200 €. Alkohol už nepožíva, ten sa v domácnosti nenachádza. Keď bola konfrontovaná so správou ÚPSVaR Trenčín, uviedla, že fľaše doniesli synovi kamaráti, nepovažuje prostredie v domácnosti za nevhodné pre dieťa.

29. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZR") záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

30. Podľa § 44 ods. 1 ZR náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

31. Podľa § 44 ods. 3 ZR náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

32. Podľa § 44 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

33. Podľa § 45 ods. 1 ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

34. Podľa § 45 ods. 2 ZR pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec

rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

35. Podľa § 48 ods. 1 ZR ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len "pestún").

36. Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení Zákona o rodine súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa - starého otca dieťaťa na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca dieťaťa a tak zánik pestúnskej starostlivosti je nedôvodný. Na takéto konštatovanie postačil výsluch navrhovateľa, jeho manželky, zabezpečené listinné dôkazy a oboznámená chronológia konaní s rovnakým predmetom.

37. Súdu prvého stupňa sa po vykonanom dokazovaní potvrdili skutočnosti, ktoré existovali už v čase vydania uznesenia o zastavení konania dňa 11.04.2023. Najskôr je potrebné uviesť, že od posledného rozhodnutia (berúc na zreteľ právoplatnosť rozhodnutia vo veci samej) do podania ďalšieho návrhu prešlo len 15 dní, aj predchádzajúce konanie o rovnakom merite bolo iniciované len 8 mesiacov po tom predošlom. Už z toho je zrejmé, že návrh sa javí byť účelovým opakovaním skorších návrhov, ktoré neboli úspešné. Vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6P/54/2020 bol zamietnutý návrh starých rodičov maloletej a strýka na jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd konštatoval, že napriek deklarovanému záujmu o maloletú navrhovateľa (starí rodičia) neurobili od skončenia ostatného konania vo veci náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú primeranú nápravu svojich bytových pomerov. Museli si byť pritom vedomí, ktoré skutočnosti sa im v ostatnom rozhodnutí vytýkali. Navrhovatelia sa nezaujímal ani o možný spôsob realizácie povinnej školskej dochádzky pre prípad zverenia maloletej do ich osobnej starostlivosti. Navrhovatelia nie sú v súčasnosti schopní vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú v súlade s jej najlepším záujmom, rodičia nie sú schopní sa o maloletú riadne postarať a zároveň v pestúnskej starostlivosti sú saturované všetky potreby maloletej, ako hmotné, tak aj emocionálne. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa vo veci sp. zn. 2P/17/2022 vyplýva, že navrhovateľ nie je schopný vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú v súlade s jej najlepším záujmom, pričom samotný príbuzenský vzťah nepostačuje na to, aby všetky ostatné dôležité podmienky starostlivosti o dieťa mohli byť opomenuté. Navrhovateľ formálne záujem prevziať osobnú starostlivosť o vnučku, hoci aj na pojednávaní súd zistil, že by bremeno riešenia záležitostí dieťaťa prenášal na iné osoby (manželku, syna, možno matku dieťaťa). Podmienky v domácnosti navrhovateľa sú úplne nevyhovujúce pre výchovu dieťaťa, domácnosť je podľa správy ÚPSVaR Trenčín zanedbaná, pre nasťahovanie dieťaťa nie sú vytvorené žiadne podmienky, ani len hygienické, ani pre vzdelávanie či hru, či isté súkromie, ktoré už dieťa vo veku deväť rokov vyžaduje. Navrhovateľ má nevyhovujúce podmienky pre zdravý rast dieťaťa a jeho vývoj. Nemá vytvorený vzťah s maloletou nedisponuje bytovými ani sociálnymi podmienkami a osobnostnými predpokladmi na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletú. Je v najlepšom záujme maloletej, aby zostala ponechaná v pestúnskej starostlivosti manželov E., kde má vytvorené harmonické a podnetné rodinné prostredie.

38. Pokiaľ bol súd prvého stupňa napriek vyššie uvedenému povinný vo veci konať meritórne a preskúmať či predsa nedošlo k podstatnej zmene, tak vykonal tomu zodpovedajúce dokazovanie. Po vykonanom dokazovaní bolo preukázané, že navrhovateľ nemá vytvorené vyhovujúce podmienky pre zdravý rast dieťaťa a jeho vývoj. Bytové a sociálne podmienky sa nijako nezmenili čo vyplýva z prečítanej správy o šetrení v domácnosti navrhovateľa. Ten nemá vytvorené žiadne podmienky na to, aby maloletá mohla v domácnosti bývať, aby tam mala vytvorený svoj priestor v sociálnej situácii aspoň podobnej aktuálnej. Na viac výpoveď navrhovateľa a jeho manželky sú v kontraste so stavom na mieste. Pre neporiadok a prázdne fľaše alkoholu sa isto vie nájsť nejaké vysvetlenie, ktoré by vinu za stav prenášalo na nejakú tretiu osobu (napríklad syna navrhovateľa), avšak takéto vysvetlenie len ťažko možno akceptovať od osoby, ktorá má byť zodpovedná za výchovu maloletého dieťaťa.

39. Najpodstatnejším dôvodom, diskvalifikujúcim navrhovateľa ako vhodnú osobu pre výchovu dieťaťa a opäť v tom niet zmeny oproti skorším konaniam je preukázaný nedostatok pochopenia pre skutočný záujem maloletého dieťaťa. Záujem navrhovateľa by sa dal zhrnúť do vety: Vnučku má vychovávať on, lebo sú rodina, pričom zvyšok nie je vôbec podstatný. Navrhovateľ sa dožaduje výchovy maloletej, pričom ako z dokazovania vyplynulo nepovažuje vôbec za podstatné, že dieťa je už od jedného roku veku

vychovávané pestúnmi. Navrhovateľ a maloletá sú v príbuzenskom pomere, avšak pre dieťa je osobou, ktorú v podstate nepozná a osobne sa s ním nestretlo od času, ktoré si dieťa je schopné pamätať. Ten neprejavoval o vnučku žiaden skutočný záujem, nepamätá si ani len sviatky dieťaťa, dieťaťu neadresoval ani darček, či list, neprejavil snahu o asistované stretnutie, ktoré je z hľadiska adaptácie nevyhnutné. Hoci sa dostavoval na súdne konania, ktoré inicioval, odmieta sa dostaviť na asistované stretnutie, lebo mu je to príďaleko. Pokiaľ z foriem náhradnej starostlivosti je pre dieťa vhodnejšia a modelu rodiny bližšia pestúnska starostlivosť, ako starostlivosť ústavná, tak pre navrhovateľa a jeho manželku je riešením, ak už dieťa nebude zverené jemu, zverenie do ústavnej starostlivosti. Teda vytrhnutie dieťaťa z miesta jeho obvyklého pobytu, modelu rodiny, okruhu blízkych osôb, priateľov, školského kolektívu, z takého prostého dôvodu, aby to mal na návštevu bližšie. Považoval za úplne prirodzené, že dieťa by bolo s ním schopné bez problémov odísť bývať pod jednou strechou v prípade, že by taká hypotetická situácia nastala, a mohol si ju ihneď odvieť z pojednávacej miestnosti. Nedá sa neuviesť aj nezáujem o ďalšie vnučky navrhovateľa. Ten sám uviedol, že pokiaľ ide o mal. L., tak jediný záujem je rovnako o jej zverenie, inak sa o dieťa nezaujíma. Nezáužíma sa ani o vnučku L., ktorá býva s jej otcom v tej istej obci, pretože ako uviedol s jej otcom má zlé vzťahy a v podstate ten je pre neho "spodinou". Aký to má súvis s vlastnou vnučkou L., ktorej by sa mohol venovať, byť s ňou v kontakte, či dokonca sa podieľať na jej životnej úrovni, to neuviedol. Hoci sám často poukazuje na finančný motív, ktorý by mali mať pestúni, tak sa nejaví byť štedrým k vnučkám, hoci mu v tom nič nebráni. Popri tom všetkom, ako vyplýva z dokazovania, vulgárne verbálne napáda pracovníkov ÚPSVaR, vulgárne na pojednávaní pomenuje pestúnov, či sudcu, ktorý rozhodoval v jednej zo skorších vecí. Z vyššie uvedeného je celkom zrejmé, že navrhovateľ nemá nie len materiálne predpoklady, no ani osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života vôbec nezaručuje, že by náhradnú osobnú starostlivosť vykonával osobne, dostatočne a v záujme maloletého dieťaťa.

40. Z uvedených dôvodov súd návrh zamietol ako celkom nedôvodný.

41. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože návrh na priznanie trov konania nebol podaný.

Poučenie:

Proti výroku rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie možno doručiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie urobené v listinnej podobe vrátane príloh treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP. Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční. Ak je to vzhľadom na okolnosti prípadu potrebné, súd uskutoční výkon rozhodnutia aj bez vykonania úkonov a opatrení smerujúcich k dobrovoľnému splneniu povinnosti. Súd odníme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.